

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "

Nr. de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
nămerii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
oară 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Examenele.

(*) Azi mâne se vor fi terminând examenele în toate școlile românești, atât secundare cât și elementare.

Resultatul, în ce privește școlile secundare, trebuie să ne înveselească: din an în an numărul elevilor crește și stăruința lor pentru a trece bine clasa, e vedită.

Nici nu se poate altfel: până s'ajungă în gimnasiu ori în preparandii și seminarii, tinerii români au dat deja proba hărniciei și capacității lor. Corpul profesoral d'asemenea la înălțimea chemării sale și din ce în ce se primenește cu elemente tinere și viguroase cu studii temeinic făcute, cu idei moderne în înțelesul bun al cuvântului asupra menirii școlii. De aceea, cu drept cuvânt, putem fi mândri de școlile noastre secundare. Ele țin piept cu ale statului și cel mult dacă sunt inferioare în ce privește ajustarea museelor, bibliotecilor, laboratoarelor și saletor de gimnastică.

De zis este numai în ce privește alegerea carierelor. Și acum adică, parte mare dintre absolvenții gimnasiilor se îngrămădesc la jură, e mic de tot procentul celor ce se dedică unor cariere practice, tinerii cu patru ori mai multe clase cari să se facă negustori de pildă, ori să între în școală industrială, nu se găsec. Ceea ce e un mare neajuns, pe d'oparte pentru că îngrămădirea la aceeași carieră poate să creze un proletariat intelectual de care n'avem nevoie, pe de altă parte pentru că astfel se tot întârzie crearea unei clase mijlocie, singura care ne poate întări în orașe.

Profesorii, acum la încheierea festivă a anului școlar, ar trebui să insiste și în vorbirile publice ori particulare, să dea elevilor sfat în privința asta. Am ajuns acum să avem și câte doi trei advocați chiar în sate, ceea ce ne este altfel spre întărire, colțurile de stradă sunt însă tot în mâinile Ovreilor, negustori români și industriași cu o instrucție oare care nu sunt, măcar că e trebuință arzătoare să-i avem.

E un moment îmbucurător că din an în an crește numărul elevilor pedagogi și teologi cari intră în seminarii cu instrucție tot mai solidă.

Cu atât mai slab stăm însă în ce privește școlile primare. Progresăm, nu-i vorbă, și aici, din an în an sporesc și școlile și elevii, iar învățătorii se cualifică tot mai mult pentru misiunea lor, după cum și controla devine un — fapt. E însă și acum și va fi multă vreme înspăimântător de mare numărul copiilor care rămân fără nici un fel de instrucție, după cum sunt sumedenii de școlile al căror rezultat rămâne nul, din cauză numărului infim de mic al elevilor cari să se aleagă cu ceva învățătură, parte pentru că nu umblă regulat la școală, parte pentru că nici învățătorii nu-și dau destulă silință pentru a corespunde întru toate che-

mării lor sublime. Avem școlile sub administrația noastră deja de patruzeci ani, cheltuim anual cam patru milioane pentru susținerea lor și totuși dintr'o sută Români abea știu carte 14 și găsim sate unde în întreaga antistie — afară de notar bine înțeles — nimeni nu știe carte. Va fi de vină, nu tăgăduim, sărăcia, dar cauza principală este păcătoasa indolență a celor cari în sate ar trebui să vegheze la mersul bun al învățământului.

Iată de ce conzistorele române au pe acest teren încă foarte mult de făcut. Și le încumbă datorii grele cu atât mai ales, cu cât pe d'oparte guvernul vine zilnic cu noi pretenții, pe de altă parte cu cât mai mult celelalte naționalități din jurul nostru fac progrese și ne iau nainte.

Măsuri urgente și radicale sunt de luat în cele mai multe părți. Cei din fruntea conzistorelor să nu esite, ci să continue tot cu mai mare agilitate munca lor menită a desrobi poporul de sub domnia cea mai tristă: a întunerecului!

Clubul naționalităților se prepară de luptă aprigă în parlament acum, cu prilejul discuției asupra răspunsului la mesagiu. Conform usului stabilit deja, va prezenta un proiect de răspuns separat de al majorității, s'a și căzut de acord asupra lui, și în discuția pe care va începe-o dr. M. Polyt, vechiul parlamentar și fruntaș sârb, care va prezenta proiectul de răspuns al naționalităților, vor lua parte încă cinci dintre cei mai buni oratori.

Majoritatea se vede că se teme de obstrucție. Într'un recent interview ce a acordat unui ziarist, dr. Iuliu Maniu a spus însă că naționaliștii nu vor să producă sgomot în jurul lor prin obstrucție, ci vor să impună printr'o discuție deamănă exercitând o controlă asupra tuturor actelor guvernului. Mai presus de toate se va stărui asupra gravaminelor naționale ale celor trei neamuri și vor fi biciuite abuzurile, precum condamnat va fi întreg sistemul de guvernare șovinistă.

Potemkin-Csukay în cuvântarea sa omagială către Archiducele Iosif, publicată de presa locală a accentuat, că iată iobagii de odinioară acum ca liberi și-au păstrat iubirea față de Domnul lor de pământ. Adică asta a însemnat oprirea cojocului, că foștii iobagi acum s'au făcut Unguri.

Dar persoanele acele cu cari s'a dus Potemkin-Csukay înaintea archiducelui nu au iobăgit ci a iobăgit bietul nostru popor pe care Potemkin-Csukay nu-l lasă înaintea Domnului seu de pământ, ci viră în locul lui pe cei ce numai de privilegii au avut parte și în trecut și acum.

»Apărare împotriva panslavismului.« Sub acest titlu cetim în »Budepești Hirlap« dela 2 Iulie: »Din Eperjes se

anunță: Partidul independist din Eperjes a trimis zilele acestea președintelui partidului 48-ist, Kossuth Ferencz, apoi lui Apponyi Albert, ministrului Andrassy, apoi lui Abrányi Kornél, șeful biroului de informațiuni, un memorandum, arătând mijloacele cu cari ne-am putea apăra cu efect contra panslavismului...«

Dar ce, parcă ministrii nu cunosc mijloacele?... Temniță, jandarmi! Ori știu cei dela Eperjes și alte mijloace mai sigure? Să auzim și noi!

Noul ministru de externe!

Presa maghiară își ia dorința drept fapt care e aproape de împlinire. E adică atât de sigură despre plecarea contelui Goluchowsky, în cât îi și caută deja succesorul. Se înțelege, ar fi plăcut sufletelor patriotice ca viitorul ministru de externe să fie maghiar neaoș, dacă se poate chiar — 48-ist.

De aceea »Budapesti Hirlap« dela 2 Iulie îi și trece în revistă pe toți Ungurii din diplomatie, dar și ea constată că nu-i nici unul care să fie vrednic de acest post înalt. Poate Szögyényi-Marich, ambasadorul dela Berlin. El nu poate părăsi însă acest loc, fiind foarte agreat de împăratul Wilhelm.

Ceilalți Unguri diplomați sunt toți — iluștri necunoscuți, ajunși în diplomatie fiindcă au avere.

Numitul organ imperialist maghiar e, prin urmare, nevoit a se opri la trei austriaci: prințul Carol Kinsky, care ar fi candidatul Curții, fost în diplomatie dela 1881—1904, în Londra, Paris, Berlin, Petersburg, Bruxella, Roma (Vatican) și Drezda, actual membru în Camera de sus; prințul Carol Fürstenberg, actual consilier de ambasadă la Petersburg, tinăr încă și la Albert Mensdorff, ambasador la Londra, dar care — așa zice »B. H.« are o scădere: e cumnatul lui Apponyi!

Ori care ar fi însă din aceștia trei, urmează numitul organ, toți sunt austriaci și sunt incapabili de a veni în atingere cu delegația ungară. Pentru că nu știu ungurește.

Se întreabă deci organul apponyist:

»Pentru a înlesni comunicația dintre guvernul maghiar și delegația maghiară, n'ar fi oare practic numirea unui secretar de stat politic? Camera ungară nu credem că ar refuza să plătească cheltuelile unui asemenea post».

Unde dai și unde crapă!

Credem de altfel că întreaga campanie nici nu are altă țintă de cât să silească pe Goluchowsky (care nu poate comunica nemijlocit cu Zborai și ceilalți delegați unguri de pânura lui) a se învoi la numirea unui secretar de stat politic maghiar în ministerul de externe...

Se vede că este vre-un conte ori baron aspirant, un fel de Nákó bun de jumilit!

Din Dietă.

— Proiectul de răspuns al naționalităților. —

Budapesta, 3 Iulie. În ședința de azi după ce prezidentul Justh Gyula referență despre numirea de fișpani a unor deputați și declară vacante cercurile respective, —

Zacharias János, referent al comisiei petiționare, propune ca petițiile privitoare la darea în judecată a guvernului Fejérvary să fie trimise la comisia justițiară.

După ce Bánffy înștiințează un caz de atingere a imunității sale iar Haviár depune un proiect de lege privitor la împărțirea în ministerul de justiție a juzilor,

Ballagi Aladár depune și motivează proiectul de răspuns la mesagiu.

Ia apoi cuvântul Mihail Polyt, care spune următoarele:

Sunt puțini azi aici din cei cari erau deputați înainte cu 30—35 ani. Atunci oratorul și alți amici erau în partidul stânger extreme, deoarece așa credeau că independența țării va folosi nu numai Ungurilor, ci și naționalităților. Atunci vorbirile sale erau ascultate cu răbdare. Acum vremurile s'au schimbat (Intreruperi: Dară schimbat!) Până acum în Dietă au fost două curente: kurucz-i și labancz-i, a fost majoritate și opoziție puternică. Acum toate acestea au încetat. Avem o mică opoziție: *naționalitățile!*

Strigăte: Nu-i opoziție, ci dușmani!

M. Polyt: În secolul trecut în apusul european s'au făcut mari schimbări în viața statelor, după-cum și în răsărit s'au format state noi.

Sunt patruzeci de ani de când s'a dat constituție și totuși Ungaria se tot frământă pentru că tot nu și-a găsit încă osia vieții sale de stat. În trecut alta era politica Ungurilor: știau să se potrivească împrejurărilor. Acum suntem în ajunul unei ere noi, era democrației. Dacă Ungaria va ști să se moduleze acestei ere, va avea viitor. Dacă nu, viitorul ei e discutabil. Ungaria e singurul stat în Europa care seamănă mult fostului stat venețian: stat feudal aristocratic, amestecat cu veleități naționale.

La sfârșitul vieții sale, Kossuth Lajos a pus pe tapet chestia confederației dunărene, dar' ideea a căzut. Dacă prin anii patruzeci Kossuth s'ar fi ocupat cu chestia naționalităților, geniul său desigur ar fi găsit rezolvare; n'ar fi fost atunci război civil, nu luptă pentru independență, nici invazie rusească. Unde ar fi ajuns astfel Ungaria?

Să apărăm împreună libertatea și neatârănarea Ungariei! Sunt moșneag...

Madarász: Dar' nici eu nu sunt încă moșneag (ilaritate).

M. Polyt: Să ne întoarcem la vechea viață maghiară, care n'a cunoscut șovinism și pe cetățenii de altă limbă îi socotea drept frați.

Fie înțelegere.

Depune, în numele clubului parlamentar al naționalităților un contra proiect de răspuns.

Prezidentul acordă 10 minute pauză.

După redeschiderea ședinței

Dr. M. Polyt citește proiectul de răspuns al naționalităților.

Intr'insul se declară că actuala Cameră nu reprezintă voința întregii țări. Noua era s'a inaugurat și se caracterizează prin abuzuri

electorale, mituiri și prestuni oficioase. Consolidarea țării se poate ajunge numai printr'o politică de stat care viața de stat o știe aduce în armonie cu interesele tuturor neamurilor. Cu regret am văzut că din mesagiu lipsește propunerea de rezolvare a chestiei naționalităților pe temeiul egalității de drepturi. Așteptăm ca guvernul să aplice legea de naționalități și să pună capăt acelor măsuri luate de guvernele de până acum, cari țințesc la unificarea de rassă și cari între naționalități au produs amărăciuni.

Partidul naționalităților a primit cu vii ovațiuni proiectul depus care se va tipări și împărți între deputați.

Bánffy, pentru a se scoate iarăși în relief, polemizează cu Polyt, zicând că acesta se leagă d'o vorbire a sa pe care n'ar fi citit-o.

Mérey susține proiectul de răspuns la mesagiu al majorității.

Polónyi răspunde unei interpelări alui Kovács Pál în privința chipului cum bieții oameni din provincie rămân păcăliți de așa zișii «vigéc»-i.

Răspunsul se ia spre știre.

Mâne va urma discuția asupra răspunsului la mesagiu.

Proiectul de răspuns al majorității — așa ne asigură »B. Hirlep« — va trece în redactarea făcută de Széll. O singură schimbare se va face: cuvântul »készseggel« — că adecă bucurios s'au învoit ca din programul de muncă al actualii camere să se înlăture chestiile de drept public — va fi șters. In acelaș timp Wekerle s'a învoit să se accentueze introducerea dării progresive.

Se vede dar că leii iar au fost îmblânziți. În urma intervenției lui Kossuth s'au convins cu toții, că fiind acesta un guvern din mai multe partide, nu se poate pretinde realizarea programului 48-ist. Aceasta rămâne pentru vremuri mai bune.

Reforma electorală în Austria. Ministrul prezident Beck a ținut eri sfătuire cu căpeteniile diferitelor partide și a accentuat, că înainte de închiderea sesiunii parlamentare, lucrările pentru reforma electorală trebuie sfârșite.

Ministrul prezident în mod foarte cald, a spus șefilor că ei au mari îndatoriri, ca această reformă să fie dusă la isbândă cât mai la vreme. Declarațiile ministrului au produs mare senzație, căci declarațiile sunt făcute la dorința împăratului.

Prima reformă. În ministerul afacerilor din lăuntru se lucră cu zor pentru reforma poliției. Planul e deja și făcut. În fiecare notariat se va urcă numărul jandarmilor, cel puțin în proporția, ca pe fiecare comună să cadă câte doi. Jandarmilor li-se vor urcă și plata.

Oare asta-i cea mai ardentă chestie pentru țara întregă? Țărâtimea noastră n'are lipsă de nimic?

Barabás — Figaro. Barabás a ajuns un fel de obiect de exploatare pentru cele două ziare kossuthiste din Arad. Nu e zi în care să nu scoată ediție separată despre Barabás, spunând când vestea îmbucurătoare că el «rămâne al Aradului» (candidații să-i ia moștenirea nu mănâncă de năcaz), când că va păstră mandatul dela Budapesta (Avarfi, Steigervald și ceialalți răsufli), apoi că e indignat de ce s'a vorbit pe socoteala lui (în privința traficului cu mandatele), că nu-i încântat nici de felul cum i-a vorbit M. Sa cu prilejul cerce-lului dela Curte; publică apoi convorbiri de a le lui, scrisori către cetățeni, ba că Barabás e la Viena, ba că e în Budapesta, ba că se duce în Ardeal, cu un cuvânt — Barabás ici, Barabás colo, întocmai ca Figaro din operă...

Ediția extraordinară mai nouă e că Barabás candidează la Budapesta, iar coantra lui va luptă

voevodul Eötvös Károly, mai «kurucz» de ca Barabás, căci el va candida ca «48-ist opozant», până ce Barabás «a lins farfuriile Vienei...» Și să vedem o luptă amuzantă într'un «voevod» bătrân și între unul care vrea să fie!

Din România.

Ziua de Duminecă la expoziție. Duminecă o atât de mare mulțime a vizitat expoziția, încâ direcțiunea tramvaelor a aglomerat toate vagoanele pe liniile ce duc la expoziție și acestea încă nu au fost îndestulătoare mai ales pe la orele 5—6 seara.

Comisariatul expoziției a instalat la intrare mai mulți cassari și totuși trecerea publicului s'a făcut cu multă greutate.

Aleele în expoziție erau absolut pline și circulația s'a făcut foarte greu.

În jurul Waterchut-ului și Toboganului erau aglomerați mii de spectatori, ce se amuzau privind.

Restaurantele, cu toată scumpătatea lor, erau în imposibilitate să satisfacă cererile, așa că multă lume alergă în căutarea unui loc fără să fie posibilă găsirea.

La luptele navale locurile au fost absolut toate ocupate; luptele au reușit admirabil.

În arenele romane, lumea a fost în număr foarte mare la prima reprezentație a trupei Casino-ului.

Teatrul Casino dela Expoziție. Duminecă seara prima reprezentație dată de teatrul Casino în Arenele Romane a avut un mare succes.

Programul a fost în adevăr superb așa că aplauzele nu mai încetau.

Luni seara a avut loc a doua reprezentație «high-life», însă tot cu prețuri moderate.

Teatrul Casino a fost gata Miercuri la 21 v. c. când a fost și inaugurat.

Școalele gr.-orientale române

și

Szabó Elemér.

În nr. 26 din foaia «Néptanítók lapja», sub inspectoriul reg. de școale din Deva pune la fantă școalele gr.-ort. române și alături cu ele și pe învățătorii lor.

Am citit multe articole de asemenea natură eșite din peana dlui Szabó Elemér; iar acum ce tînd și aceasta, o mărturisesc sincer, că m'a prins un fel de mirare, cum se pot pune pe hârtie astfel de neadevăruri. Și totuși după multă nedumerire am ajuns la concluzia: că și «Néptanítók lapja» servește scopuri de agitație contra școalelor noastre confesionale.

Dar să-l vedem pe caraghiosul domn, de ce este frică, ce visează și ce scop urmărește prin scrierile sale.

Voi da în original unele pasaje. Intr'alte zice așa: «Sajnos, a lefolyt képviselőválasztások egy újabb, a legveszedelmesebb oldalról tüntetik föl ezen iskolák hatását a népnevelésre vonatkozólag. A román tannyelvű gör.-kel. elemi iskolák tanítóinak egyrésze ugyanis egészen nyiltan a nemzetiségi izgatással tartott, s a román nemzetiség képviselőjelölt érdekében a legféltelenebb módot korteskedett».

În anul trecut, după alegerile dietale, dl Szabó chiar așa se plîngea în contra școalelor, respective în contra învățătorilor noștri. Dl cu pricina vede în frunțașii noștri niște agitatori. Așa și vede, că dumnia lui idee, concept nu are, desprinde aceea, ce să numește principiu. Și nici nu e mirare, căci și Domnia Sa mai înainte de asta, singura va fi fost liberal; iar acum, știu că de multe ori se va fi gândit la aceea că: «Coată, coată mă cum fără voia mea am ajuns independist». Va și zică, în urma frământării celei mari, prin dospirea ajuns, cecece nici n'a visat. Poftim principiu!

Spune-ne, dle Szabó, cu cine să votăm și pentru cine să luptăm noi dascălii confesionali? Și dacă ne spui partidul, pentru a cărui principiu să luptăm arată-ne motivele, cari să ne hotărască viața pentru ideile matala.

Noi învățătorii gr.-ort. români la alegeri urmăm rim principiu! Pe acela să-l alegem, care va lupta cu mijloace cinstite pentru drepturile națiunii din care facem parte, pentru maica noastră biserică

pentru iubita noastră patrie Ungaria și pentru ameliorarea morală, culturală și materială a tuturor popoarelor din această patrie.

Când se apropie vre-o alegere, un candidat vine și arată alegătorilor ideea lui, pentru care va lupta, apoi vine altul și plătește beutură și promite lucruri, ce nu se pot realiza. Ce zici d-le Szabó, noi învățătorii confesionali, pentru care candidat să angajăm poporul? Pentru cel ce arată, că va lupta pentru ameliorare și emancipare, ori pentru celce voește să prostească poporul cu beuturi? Din punct de vedere moral, ce zici bre, ce sfaturi trebuie să dea școala? Oare noi dascălii confesionali rom. ne-am ales principiul adevărat, ori dta dle Szabó?

Zice dlui mai departe: «Ezek a jelenségek kell, hogy gondolkotókka tegyenek benünkét, s keres-sük a modokat, hogy alaposan megtisztithassuk iskoláinkat a magyar nemzeti állam megbontására irányuló áramlatot támogató tanítóktól; mert bizonyos, hogy a hazaellenes nyiltan támogató tanító az iskola falain belül még szabadabban dolgozik a magyarság meggyűlöltetése és a magyar hazától való elszakadási vágy terjesztése és fokozása érdekében».

Dl Sz. într'adevăr visează »potcoave de cai morți,« când ne numește dușmani. Ori poate d-sa nu e în curat cu conceptul »dușman«. Să faci bine să ierși Domine, dar' noi, dascălii gr.-ort. români, nu suntem dușmani nimărui. Nu suntem dușmani nici Maghiarilor, nici Nemților, cu un cuvânt nici unui fel de popor dintre cele con-cuitoare în iubita noastră patrie Ungarie; ci din contră, școala noastră educă după principiul evangelic: »Să iubești pe deaproapele tău, ca pe tine însuși«.

În ce privește însinuarea de »partid trădător de patrie« ar fi de recomandat, dela un om, ce se jirează de-a fi cult, să rumege bine, ce vorbește și să nu scrie neadevăruri. Ori doar' d-le Sz. 3 milioane de Români, formează un »partid trădător de patrie? Cifra de 3 milioane, să nu aibe drept de a lupta pentru un ideal sfânt, drept și cinstit?

Ori nu e așa d-nule, că acel popor, care nu are ideal, pentru care să lupte, să numește popor lipsit de cultură? Și un popor fără cultură singur își sapă mormântul. Dar' așa se vede d-le Szabó, că d-ta ai alte concepte despre oameni și lume. Noi d-ta am fi buni înainte d-tamen, dacă am jucă precum ai flueră. Ei dar', trăim în secolul luminilor, a căror flacără și nouă ne luminează.

Mă mir tare, cum pe dl Sz. nu-l trage autoritățile în disciplinar pentru agitația, că dascălii ort. români cultivă ură contra Maghiarilor. Această afirmare e o minciună și calomnie ordinară. Mi-se pare, că d-ta în acea afli oră, că ne-am născut și trăim ca Români. Hei, d'apoi, ce să facem? Aci nu pe noi ar trebui să ne certă, ci pe celce a creat popoarele și prin urmare și pe celce a creat poporul românesc.

Ne mai numește dl Szabó »nepatrioți«. Tot neadevăr. Nici la un popor doar, nu e mai des-voltat sentimentul iubirei de patrie, ca la poporul românesc din Ungaria. Zicala lui e: Acolo voesc să mor, unde m'am născut. Studiază dle Szabó statistica emigrărilor, și vei constata, că contingentul Românilor, ce emigrează, — în proporție — e cu mult mai mic, ca a altor popoare. Cetit-ai undeva, că Românii fug de asentare, așa cum au făcut unii de alt neam (chiar la asentarea din ăst an), pe cari dta 'i numești »buni patrioți«. Aci, »buni patrioți«, (dintr'un cerc) din suma de 6—700 feciori, ce trebuiau să stea la asentare abia s'au prezentat 150—200.

Care e, »bun patriot« dl Szabó, acela, ce și împlinește datorințele față de scumpa lui patrie Ungaria, ori acela, care dinaintea asentării 'și ia catrafusele, fugând cătră America? Și dacă dle Szabó vei să recunoști adevărul, atunci ce crezi, cine-'i face pe Românii »buni patrioți? Nu știi dle? Iți spun eu: Pe Români 'i face buni patrioți școala confesională română prin învățătorul confesional român. Învățătorul ort.-român, huiduit și terfelit prin foi de dta, acela face mai mult serviciu patriei comune, de cât dta dle Szabó, care nu știi numai să calumnizeze...

După ce dl Sz. ne aduce sentință, îi ia la trei parale pe preoții noștri, aruncând învinuiri asupra poporului, că pentru orice morb, atât la oameni, cât și la animale, îndată caute medicament în sfintele rugăciuni săvârșite de cătră preot.

Aci fii înțeleaptă, tu, lume cultă și-l iartă pe acest domn, ca să-ți calce în picioare sfintele așeză-minte. Dacă am scrie noi așa ceva am ajunge în balamuc.

Unui caz îi gratulez dlui Szabó, și anume pen-tu aceia, că dsa e oficiant fără plată. Aceasta o deduc din motivul psihologic, că dsa invidiază popii români, că iau plată pentru funcțiile lor. Va să zică el n'are plată, că dacă ar avea n'ar invidiă. Iată un om fericit!

La finea articolului, dl Szabó inventează fa-brica, prin care va avea să fie măcinată școala confesională română și învățătorul confesional român, din a căror făină apoi să vor forma »hazafias și magyarérmű tanítószág«. Aceasta o face prin statificarea preparandiilor. Una dle Sz. Mai mulți fug în America atât din cauza mizeriei, cât și de frica asentării din cei instruați de învățători de alt caracter decât de cei instruați de învățători confesionali.

Eu dubitez că dl Szabó ar cunoaște istoria, firea, psihologia, caracterul, starea culturală a poporului românesc, căci dacă ar cunoaște-o, ar scrie adevărul.

Studiază dle, apoi scrie. *Dascălul Boariu.*

Patrioți cu subvenție.

Ziarele maghiare publică o interesantă epistolă a lui Legyel Zoltán. Acesta Scrie din Abazzia că de aceea a eșit dela »Füg-getlen Magyarország«, pentru că (textual):

»Guvernul fără știrea mea și fără să mă întrebe a acordat și plătit lui Rónai subvenție horibilă, creînd astfel o situație imposibilă. Pentru că eu mameluc nu voi fi niciodată, iar după primirea subvenției n'am drept să critic, să trec în opoziție cu foaia împreună iar nu se poate.»

Rónai, administratorul lui »F. M.« a încasat 50.000.

Grevele secerătorilor.

În sufletul țărâniei înrădăcinatu-s'a ne-mulțumirea. Acum, când e mai mare tre-buință de brațe vînjoase, când grânele tre-buiesc secerate, muncitorii nu vreau să între în lucru. În toate părțile țării, unde nu sunt bine plătiți, fac greve, foarte dau-nătoare.

În Székesfehérvér, în Mahol au izbucnit greve generale. Mai amenințătoare sunt cele din comitatul Torontal, în cercul Törökbecse. Arestările sunt la ordinea zilei. Muncitorimea e pedepsită cu câte 30 de zile închisoare.

Nicăiri nu se încearcă o împăciuire mai dreaptă între muncitori și proprietarii de pământ. Administrația își face datoria ei brutală și acum tot ca în trecut.

În ziarele maghiare ce iau în apărare cu neclintită credință cârmuirea și toate rosturile ei, în loc să scrie mângăitor, și just despre drepturile muncitorilor, de multe ori atât de exploatați, suntem atacați năpraznic noi naționaliști, învinovățându-ne de periculoși pentru poporul nostru. Noi agităm, noi punem la cale grevele secerătorilor, tot noi facem să fie nemulțumită țărâniea noastră. Noi purtăm vina, că deși ciorcăria vesel cântând se ridică spre înălțimile cerurilor, deși soarele își revarsă razele sale luminoase, muncitorilor nimic nu le înrouează sufletul îndurerat.

Dar că acuzele aduse nouă sunt nedrepte, se învederează din împrejurarea, că în părțile locuite de naționalități grevele se fac în cazuri de tot rare, ele sunt dese la poporul maghiar nutrit spiritualmente de acea presă, ce aruncă învinuiri asupra noastră.

Atâtea nemulțumiri, ce se ivesc în toate părțile, nu se vor putea sana prin vorbe

frumos sunătoare, nici prin învinuiri nedrepte, ci numai prin razele binelui mântuitor, răs-pândite de cei ce sunt chemați să poarte grije de prosperarea și înaintarea țării atât economiceste cât și culturalmente.

Berti — pleacă.

E vorba de Berti năpraznicul, de Apponyi sufletul kossuthiștilor, care ci-că e foarte nemulțumit de situație, îndeosebi nu e mulțumit cu — *Camarilla*, care se amestecă în afacerile Ungariei. Dacă asta așa merge, Apponyi *iese din cabinet*.

Presa maghiară aduce și unele amănunte. Curtea are adecă atât de puțină încredere în Apponyi, în cât se amestecă până și în numirile de învățătoare și învățători și la toate propunerile ce face, e controlat, se cer informațiuni speciale de anume persoane puse în serviciul curții.

Îndeosebi simte Apponyi amestecul archiducilor și archiduceselor, așa că nainte de a face decretele de numiri, întâi i-se cere lista celor ce va propune să fie numiți, listă care în urmă se modifică.

»A nap«, care aduce stirile acestea (le va fi știind dela Ugron, redactorul ei), scrie: »Apponyi care ca ministru a rămas ceea-ce a fost: patriot independist și 48-ist, nu vrea să se supună sclăviei vieneze și e decis să se retragă din minister»...

Unde n'o da norocul acesta pe bietul învățământ public!

Din străinătate

Stările din Rusia.

Puternica împărăție de odinioară de nou e primejduită de mari revoluții. Luptele interne se continuă pentru dobândirea libertății depline a poporului subjugat. Pe lângă rescoala miliției, a izbucnit și rescoala țărâniei agitate de cătră deputații trimiși în Dumă.

Poporul e foarte întristat, pentrucă guvernul a respins reforma agrară primită de Duma întregă. Țărâniea alungă pe proprietarii de pământ și guvernul nu își află mijloace cu care să înăbușe revoluția agrară iscată în Rusia de Sud. Miliția trimisă frătarnisează cu revoluționarii. Către ei s'au alăturat și elementele sociale până acum potrivnice.

În orașe jefuesc șiucid fără nici o milă. Duma a primit cu unanimitate proiectul referitor la ștergerea judecării la moarte.

Mosca, 3 Iulie. Miliția face meetinguri. În fruntea revoluționarilor merge artileria care agită grozav contra autorităților ei. Autoritățile militare au dat ordin întru deținerea conducătorilor rescoalei dar nu le-a succes.

Petersburg, 3 Iulie. Sâmbătă noaptea 800 de țărani înarmați cu coase și cu săcuri au atacat mănăstirea Dumal, ca să o jefuiască. Mai înainte au tăiat vitele după pășunile mănăstirei, și au aprins fânurile. Călugării, cari au fost la vreme avizați despre sosirea resculaților, s'au postat în poziție de apărare și au împușcat asupra lor.

S'a desfășurat o luptă desnădejduită. *Mai mulți călugări și țărani au fost omorâți.*

Petersburg. — Ziarul »Slowo« răspunzând unui articol al ziarului »Nowoie Wremia« care declară că pozițiunea cabinetului Goremikin este foarte fermă, spune că ministerul Goremikin a suferit o înfrângere prin atitudinea sa la Dumă. La Peterhof, se recunoaște că Duma reprezintă supremă instituțiune a imperiului și că miniștrii sunt obligați a răspunde la orice interpelare în Dumă, care este în drept a discuta toate chestiunile.

Primul ministru Goremikin ar dori disolvarea Dumei.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Iulie 1906.

— **Călătoria regelui.** Regele a călătorit ieri cu trenul de o oră și 10 minute la Ischl, unde va rămâne două luni.

— **Sinodul electoral al bisericii Sf. Nicolae din Brașov.** Duminecă s'a ținut în parohia bisericii Sf. Nicolae din Scheii-Brașovului, sub presiunea parohului Dr. V. Saftu, sinodul electoral pentru alegerea comitetului și a epitropiei parohiale. La sinod au participat vreo 250 parochieni, cari au ales cu aclamațiune în corporațiunile bisericii pe următorii membrii:

Membrii ordinari în comitetul parohial: V. Voina, protopop, Dr. V. Saftu, paroch, I. Prișcu, paroch, Virgil Onițiu, director, Teodor Nicolau, Cristea Orghidan, D. Constantin, D. Marcea sen., I. Dușoiu, I. Puffu, N. Urzică, G. Dima, N. Ghi-riucea, G. Cristof sen., Irodion Negruțiu, I. Aron, Fl. Pernea, Const. Orghidan, Dr. Const. Lacea, St. Median, I. A. Lupan, I. Pricu, N. Pestrea, St. Popovici, N. P. Stinghe, G. Ciofleac, I. Mură-roiu, N. G. Furnică, N. Puiu, I. Bădițoiu jun.

Membrii suplenți în comitet: Dum. Haller, P. Spuderca sen., St. Găitan, N. Furnică-Costinu, I. D. Spuderca, G. Lupșan, N. Părvu, I. Stefan, Ar. Orghidan, I. Fl. Muntean.

Membrii în epitropie: Andrei Lupan sen., D. Lupan, N. Dima, V. Muntean-Duloicu.

După terminarea sinodului, care a decurs în cea mai perfectă ordine noul comitet și noua epitropie s'au întrunit în ședință, constituindu-se în modul următor:

Președinte Dr. V. Saftu, vice-președinte V. Onițiu, secretar I. Prișcu și contabil I. Murăroiu. Epitropia s'a constitui în modul următor: D. Lupan, cassar și A. Lupan sen. econom.

— **Rezultatul examenului de maturitate la gimnaziul rom., din Brașov.** Sâmbătă s'a terminat la gimnaziul din Brașov examenul de maturitate, fiind declarați maturi toți candidații în număr de 23. Cu nota generală «foarte bine» au reușit următorii 5 candidați: I. G. Bălean, D. Cazacu, Sabin C. Evuțianu toți 3, obținând din toate studiile nota foarte bine, Remus E. Furdul și I. Lupan. Nota generală «bine» următorii 12 candidați: Pavel Borzea, P. Bucșan, Tr. Cibian, Em. Crăciun, I. Dandea, I. Jian, R. Găvrus, Const. N. Grama, I. Motoc, Ilie Piso, Dum. Sulică și Oprea Trandaburu. Maturi au fost declarați următorii 6 candidați: Avram Boticiu, I. Dima, I. Mitar Const. Papuc, I. Popa și Silviu Țișca.

— **Alegerea de preot din Almăș.** Ni se scrie: Contrar știrilor tendențioase date publicității de contrarii săi, cu scop de a-l lipsi de simpatia alegătorilor și a-i înstrăina de către dânsul, avizăm on. public că Duminecă în 24 Iuliu n. a. c. susținându-se și nefiind defipt termin de alegere de preot în Almăș, dl Ioan Popoviciu, fiul veneratului preot din F. Vărsand de sine înțeles n'a fost și n'a putut fi ales de preot în aceea comună după cum publicară contrarii încă cu o săptămână înainte de alegere; — adevărul însă e că Duminecă în 1 Iulie n., când adevărat a fost defipt terminul și s'a ținut alegerea spre bucuria alegătorilor și năcazul contrarilor săi *susnumitul de fapt a fost ales de preot al Almășului cu 126 voturi contra 23 date* contracandidatului.

Alegerea a decurs în cea mai perfectă ordine, un singur incident n'a obvenit care să o conturbe. De data aceasta bravii Almășeni au dovedit, că voesc a se emancipa de sub influința unui Năczi, Moricz și alți străini de limba, legea și neamul lor, dar cari durere, spriginiți de indivizi cari se cred pe ei de conducători — săptămâni întregi cercat-au a atrage poporul în apele lor, ca astfel lipsiți acesta de adevărații conducători, cu durere pentru soarta sa, să-l poată despoia și pe viitor cu atât mai bine. Curios. Pentru întreprinderi și acțiuni folositoare pentru popor și reclamate de interesele bisericii, școalei și a neamului nostru unii indivizi sunt «prea noi» «prea tineri»; — iar când e vorba de acțiuni cari numai spre binele poporului, spre cinstea bisericii și a școalei nu sunt, atunci ei sunt cei aprigi luptători, acolo să nuzesc să-și facă popularitate fără conziderare că sunt «prea tineri» «noi» ori altul «prea bătrân» numai ca astfel să fie mai cu drag cuprinși în brațele celor botezați cu — briceagul. — Ce bine însă ca afară de «oficioșii» prea de tot puțini oameni încep a-i ascultă și a le urmă sfaturile, ba azi-mâne nu-i vor ascultă de fel.

Se apropie timpul ca poporul să-și cunoască pe adevărații săi conducători pe cari să-i urmeze și să se lepede de îngâmfății și răutăcioșii cari cu atâta nerușinare se dau de uneltele oarbe în mâinile străinilor înjosând și prefăcând până și cea mai scumpă moștenire strămoșască — sfânta biserică. Și acești «binemeritați» și «prea vrednici» indivizi, așa se aude, încă tot voesc a pes-cu în tulbure, a căuta nod în papură (fără a-și da seamă de grelele lor fără de legi) — deci le zicem: numai înaintea Evreilor să vă cunoască lumea și mai bine isprăvile, omenia și caracterul. Voi va puteți zvârcoli cum vă place, noi zimbând strigăm:

Să trăiască bravii Almășeni și alesul lor, ver-dele Român Ioan Popoviciu. *Văcunoaște.*

— **Anarhist contra regelui Spaniei.** Din La Granja, locul de viligiatură a părechei regale spaniole, se telegrafează, că poliția a deținut pe Federico Aquilasuek, care fusese bănuț, că e anarhist. La el s'au găsit mai multe epistole. Regele și regina în urma acesteia nu vor face excursie la mânăstirea Paular.

— **Constatări triste.** Foile maghiare publică o veste tristă despre asentările din Zsolna. Flăcăii voinici au emigrat în America, iar cei rămași acasă nu ajung măsura de 150 cm.

Grozavă degenerare!

— **Supărare patriotică.** Dr. Rossenthal Gyula care în «Temesvári Hirlap» se năpustise violent contra, noastră a Românilor pentru învingerile strălucite din comitatul Caraș-Severin. a fost combătut de mai multe foi, cu argumente zdrobitoare. Deoarece știe cu siguranță, că-i învins, și nu poate să dea răspuns nici la articolul din «Krassó-Szörényi Lapok» nici la cel din «Lugoser Zeitung» el bate în retragere, și declară că nu continuă polemica din interese mari patriotice.

Frumos se știe spăla dl dr. Rossenthal!

— **Vecinic candidat de deputat.** E vorba de contele Dániel Tibor, trântit la alegeri dietale până acum de cinci ori. Singurul și netăgăduitul merit, ce l-a avut în campania electorală din urmă e, că prin mituirile făcute în cercul Ciacova, a slăbit tabăra candidatului național în favorul kossuthistului. Acum va candida la Lipova, unde iară va cere sprijinul Românilor — prin bani.

Alegători români din cercul Lipovei au mari îndatoriri acum față de steagul național. Să le împlinescă deci.

— **Păzitorii muncitorimei.** Cărmuirea se îngrijește foarte bine de muncitorimea noastră. În toate părțile, unde e temere de izbucnirea grevei se trimit jandarmi cari sunt foarte renumiți pentru umanitatea lor, tratează cu oamenii în mod cuviincios și nu-s brutali ca în alte țări. Iată de pildă, ce se scrie din Seghedin despre un păzitor uman al muncitorilor: Jandarmul Kerekes Ferencz, care a fost trimis la Cheresurul-sărbesc pentru înăbușirea grevei săcerătorilor, s'a îmbătat tun și în puterea nopții a trezit pe locuitor din somn, pe stradă s'a întâlnit cu trei țărani pe cari i-a spintecat cu baioneta. Țăranii se luptă cu moartea, iar jandarmul poate încă să fie decorat.

— **Ciocniri.** Din Tochio se vestește: Aproape de Sasebo vaporul Hinodemaru și Nihinieimaru s'au ciocnit. Primul s'a scufundat. Dintre călători au perit 27 de inși.

— **Milionarul ucigaș.** Milionarul Thaw care zilele trecute a omorât pe archimilionarul White

La nunta poetului . . .

Dedicație lui Octavian Goga.

Proroc al vremilor visate
De moși strămoși din morminte,
Comoara ta de neestimate
Mi-a deșteptat un dor ferbinte:
S'ajungi ferice acele zile,
Când logoditu din Dumbravă,
Va înălța, pe scări de aur,
Clăcașii obidiți, — în slavă!

Un cer senin să fie atunci,
Și-o dulce mândră, primăvară,
Să 'nvie tulnicul la stână
Și-o altă viață să răsară!
Stăpâni pe avere și pe fapte
Pe truda, ce le-a da mălaiul
Robiții tăi să-și caute veseli
Cărarea, ce deschide raiul!

De-ar fi aproape, cât d'aproape
Acele zile de năltare,
Ce minunată și-ar fi nunta
Și cum ar râde sfântul soare. . . .
Te pomenești, că și-ai trimite,
De drag nespun, pe Lae Chioru. . .
Și 'n locul Anii Crăsmăriții
Te-ar oglindi în ochi. . . Odoru. . .

Dar legănați în slava sfântă,
Că prorocia nu 'ntârzie
Imi par'că văd cum mai frământă
Nunțașii glia sub călcăie. . .

Mi-e drag să le cuprind în suflet
Seninul calm din toată firea;
Să mi-te văd cum răzi odată
Și simți și tu ce-i fericirea!

O, cum mi-aș pune patrafirul
Și te-aș lua de mâna dreaptă! . . .
Nainte-a lui Cristos te-aș duce
Să-ți dee darul, ce te-așteaptă.
Nainte-a Prea Curatei Maice
Ți-aș pune gingașa mireasă
Ți-aș cere, . . . Doamne, . . . multe-aș cere. . .
S'aveți noroc, . . . copii în casă! . . .

Să crească mari, cumiți, și razna
Prin lunci, prin codrii să ni-o ieie, . . .
Că vezi. . . e farmec mult prin codrii
Și'n ochii galeși de femeu. . .
Vor prinde mintea părințească,
S'or logodi. . . și auzi minune! . . .
Pe moșu Saudu-al lui Vasile,
L-or duce iar — să mai cunune!

Ales. Munteanu alui Vasile.

MAXIME ȘI CUGETĂRI.

În durere, gândește-te la nenorocirile altora și aduți aminte că te-ai născut om.

Socrate.

Datoria este acel ciment ce ține strâns întreg edificiul moral, fără de care orice putere, orice bunătate și inteligență, orice adevăr și fericire și chiar iubirea nu au nici o durată.

Jameson.

ORNIS.

— Schiță de Multatuli. Trad. de Tenzi. —

Prietinul meu Orniș își cumpărase după moartea soției sale niște pasări, spre a-și uita durerea cea mare.

Dacă ar trebui să deduc mărimea durerii lui, după mulțimea pasărilor, atunci trebuie să mărturisesc, că el era foarte supărat. Pentru că numărul pasărilor lui era foarte mare. El avea sticleți cu ochi și sticleți cari erau orbi. Canari, negri, verzi, galbeni, și colorați. Șaptesprezece soiuri de porumbi, papagai, cacadu, potârnică, ciori, cucu-vae, păuni, găini, curcani, rațe, găște, apoi, calecuți, cazuari, struți. . . și alte. . . . Cu mult prea multe spre a le putea înșiră pe toate, tocmai ca eroii naționali — în cărțile școlare.

Cum a ajuns omul acesta la această colecție, nu știu nici eu și nu este de importanță pentru istoria care voesc să o enerez.

Într-o dimineață veni la mine și-mi spuse că el trebuie să plece în voiaj, și că va fi absent timp mai îndelungat.

»Iubite amice, imi zise el, apelez la prietenia Dta! Trebuie să plec în voiaj, și nu știu, cum să fac. . . «

»Cumperi un bilet la gară. . . «

»O nu, nu așa am înțeles! Nu știu ce să fac cu pasările mele. «

»Dacă le-ai lua cu Dta?« îi făcui propunerea.

»Asta este imposibil, din cauza marilor cheltuieli. Și afară de aceea Lisoși chiar acum clocește. Lisoși era un canar tinăr, care cânta melodia:

»Ah cum este posibil așa ceva. «

nu e primit ca ucigaș, ci ca un bine voitor a societății americane. White a fost unul dintre cei mai corupți oameni, pentru împlinirea plăcerilor sale, chestia milioane. Sâmbătă s'a început pertractarea în acest proces. Thaw în apărarea sa a voit să înșire numele mai multor dame din societatea înaltă, cari au avut legături cu White. N'a fost lăsat însă. DAMELE LA AL CĂROR MĂRTURISIRE A VOIT THAW SĂ SE PROVOACE, AU CĂLĂTORIT DIN ORAȘ PE TIMP NEDETERMINAT ȘI NICI NU SE ȘTIE UNDE.

Procesul are să fie foarte senzațional și compromișător pentru societatea din New-York.

— **Despre chestia naționalităților**
Dr. Fényes Sándor va ține astă-seară la orele 8 și jumătate în sala »Ipartestület« din loc o conferință publică. Românii n'ar strică să ia parte cât mai mulți.

— **Din Măderat** ni-se telefonează, că Luni feciorii cari au mers la asentare, la Șiria, s'au purtat nu se poate mai rău. Nefiind nici un bărbat mai în vârstă cu ei, dar mai ales fiind foarte mulți dintre ei turmentați de băutura, s'au dat la regretabile escese: au spart ferestre, au dat cu petrii după oameni, așa că au provocat intervenția jandarmilor și câți-va dintre ei au a'uns în arest.

Ne pare rău și ne mirăm, căci îi știm pe măderatani oameni treji și isteți, fală a Podgoriei.

— **Confiscarea ziarului «Basarabia».**
Frații români de sub stăpânirea împărăției Țarului li-s'au dat îngăduința se scoată un ziar pentru luminarea și povățuirea lor în graiul dulce românesc. După multele încercări prin care trece noul ziar românesc, facem concluzia, că stăpânirea rusească, n'a avut gândul senin să vadă străbătând lumina și în întunerecul în care orbescă frații din Basarabia, ci să slăbească în câtva efectul vorbelor grele, aduse de lumea cultă la adresa stăpânirii tiranice din Rusia. Prigo-nirile sunt însă la ordinea zilei.

Iată ce scrie, «Basarabia» în nrul 6.

Numărul cinci de Duminecă a fost oprit de dnul vice-gubernator. Oprirea aceasta s'a început dela aceia, că o turmă de polițai Duminecă sara a fost trimisă pentru goana băieților acelor cari vând gazeta noastră pe ulițele orașului Kisinău.

Perciunie smulse și urechi frecate... iată ce ne-au adus băiții nostri în loc de câteva capeice de pe vânzarea gazetelor.

Luni dimineața ne-a sosit în redacție un ci-

novnic de poliție și ne-a cerut numărul al cincelea, ca să-l ea în »uceastoc«. Când noi am cerut dela dânsul o scrisoare ceva, care ne-ar arăta, că el are porunca dela stăpânirea de sus, ci-novnicul acesta a început a spune niște vorbe de clacă.

Noi se înțelege l-am trimis între acolo, de unde a venit.

A venit apoi cu scrisoare dela vice-gubernator în care însă nu era scris pentru ce ne-a luat gazeta noastră, fiindcă fiecare înțelege, că poliția acuma se luptă cu toți aceia, cari măcar o leacă se îngrijesc despre aceea, ca se resbuzneze cîia neștiinței ce s'a așezat pe ochii norodului prin stăruința stăpânirii noastre.

— **Cea mai mare apotecă din lume e în Moscova (Rusia).** A fost înființată înainte de asta cu 203 ani sub numele »Straraja-Nikolskaja« — iar proprietarul ei de azi e un anume Carol Ferrrein. Pe mâna stângă dela poartă e drugheria, iar pe cea dreaptă farmacia (apoteca). Ca să mergi în odaia de primire trebuie să urci niște ușișe de late trepte făcute din marmoră. În odaia de primire, publicul dă rețetele și primește medicina. Rețetele, după ce sunt decopiate, ajung spre împărțire în sala asistenților. Lângă sala aceasta e o așa numită »odaie de fer«, în care se măsură materialele otrăvicioase. Descrierea tuturor părților a putericei ori mai bine zis a uriașei apotece ar cuprinde mai multe coloane; de aceea, ne și mărginim a înregistra numai unele date din cari publicul cetitor într'adevăr se va putea convinge că aceasta e cea mai mare apotecă din lume. Numărul oficanților sei trece peste 700. Intre ei sunt mai mulți medici, magistri de apotecă, 95 de asistenți, 11 femei farmacisti, 18 practicanți, 20 de drouguști, 350 de lucrători, 86 ajuto-ri de lucrători și 20 femei, cari n'au altceva de lucru decât să pacheteze. Numărul rețetelor, pe baza cărora se dau feluritele leacuri în câte-o zi trece peste 2000 și într'un an peste jumătate de milion. Apoteca e foarte vestită atât în Rusia cât și în străinătate. În locurile de scaldă internaționale și vestite, nu odată s'a întâmplat cazul că boierimea rusească ce-și petrecea timpul acolo — a trimis rețetele medicilor dela scaldătoare — spre pregătire în apoteca din Moscova, căci nu au încredere în alte apotece.

— **Dar.** Am primit 10 coroane dela dnul curator militar Iosif Serafin din Konjica — pentru scopurile *internatului școlii române de fete din Arad* în loc de cunună pe mormintele m. regretatul subcolonel *Ilie Nedelcu, care sumă am transpus-o la locul destinat.*

— **Sărutatul mâinii se trage din vremuri vechi și în viața noastră de toate zilele e un semn de politeț.** »Lingușitorii« — zicea înțeleptul Solomon — »nu se obosesc a săruta mâinile patronilor lor.« În vremurile vechi, când dorea cineva să mărturisească stelelor umilita sa închinăciune, o făcea aceasta prin sărutarea mâinii proprii. Indieni — cât timp se închinau la soare — țineau într'una mâna la gură. Când Grecii cei avuți aduceau jertfe scumpe zeilor — era obiceiul că stând drept în sus sărutau mâna idolilor ori a lor însași, trimițând în același timp sărutări către orizont. Acest obicei a ajuns și la strămoșii nostri Romani, la cari sărutarea mâinii idolilor era un fel de lege. În Roma se obiceiua mult sărutatul mâinii, dar' aceasta o făceau numai sclavii la domniilor lor. Imperatorii țineau mult la aceea ca cei mari să le sărută. Aceasta era un act de înaltă etichetă. Sclavii nu aveau drept să sărute mâna stăpânului dintr'una, ci plecați în genunchi ei atingeau cu mâna dreaptă poalele hainelor stăpânului ducând apoi mâna la gură.

Cei cari erau sclavi la domniilor romani, le trimiteau salutul lor acestora din distanță — întocmai ca și zeilor — prin sărutarea mâinilor lor proprii.

— **«Sfârșitul dinastiei Obrenovici».** Sub acest titlu apărase în Belgrad o carte, a căruia autor era Georgevici Mladen. Ea cuprinzând actuali la dinastia Obrenovici, autorul, fost ministru-prezident, a fost dat în judecată și condamnat la șase luni închisoare. De patru luni își ispășește păcatele, și după cum se vestește din Belgrad, în cel mai apropiat timp va fi grațiat.

— **Cortul (umbrela, parapleul).** Cortul e o invențiune chinezească. Din China a trecut în India și de-acolo în Germania. Povestea cortului, ne spune, că un învățat Roman își învăța discipulii apărându-și capul cu o umbrelă în contra căldurilor nesuferit de mari. La strămoșii nostri Romani cortul era podoaba bogăților și o parte din uneltele matroanelor. Printre darurile ce Antoniu le-a făcut Cleopatrei, se află și un cort. Dela romani — cortul adică obiceiul de a-l purta a trecut în Africa și de acolo a fost dus de Portughezi iarăși în Europa. Din Portugalia a trecut în Anglia și numai pe la sfârșitul veacului al 17-lea la curtea franceză. La început cortul era foarte greu și nu se putea umbla cu el cu înlesnire. Francezii însă l-au mai cioplit o leacă făcându-l mai fin, mai cu gust și mai filigram. Coloarea cortului — după spusele poveștii în anul 1788 era albă, un an mai târziu verde, în 1791 a fost roșie și în 1805 albastră. Acum: după cum știm toți căi avem, coloarea lui obiceiuită e neagră.

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan,** învățator în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățământ pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept călăuză pentru învățătorii nostri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comandă dela institutul editor »Tipografia Tribuna«, Arad. Prețul 2.50 cor. plus portu 10 fileri.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul* Arad.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorităților.)

TELEGRAME.

Foc mare. Hamburg, 4 Iulie. Catedrala St. Mihail precum și vre-o 40 case din jur au căzut pradă unui incendiu iscat nu se știe cum. Doi maeștrii cari lucrau la ciasornicul din turn, au ars. Pagubele sunt enorme.

Desființarea pedepsei cu moarte. Petersburg, 4 Iulie. Astăzi Duma a primit unanim proiectul de lege prin care pedeapsa cu moarte este desființată.

»Bine, atunci lasă pasările acasă«

»Să vede că n'ai fost niciodată însurat... Că n'ai ținut niciodată pasări! Să le las acasă... asta e ușor de zis! Cine să grijască de pasările mele, când voui fi dus? Cine să le spe lor istorioare, să le fluere, să le deie de mâncare și să le curețe?«

»Ah, așa stă lucrul! Și apelul Dtale la prietenia mea...«

»Da, asta-i lucru, am vrut să te rog, ca să grijesti de pasările mele, în absența mea...«

»Dară eu sunt foarte ocupat, am mult de lucru!«

»Poți amână lucrul! Pasările mele...«

»Tatăl meu e bolnav.«

»Ce are a face? Pasările mele...«

»Copiii mei au pojar!«

»Trebue ținuti la căldură! Pasările mele...«

»Finanțele mele sunt zdruncinate...«

»Atunci cere amânare. Pasările mele...«

»Dragul meu Ornis, eu nu știu tractă cu pasări, nu mă pricep la lucru acesta.«

»Cum?«

»Crede-mă, eu n'am ținut nici-odată pasări. Și zău nu știu cum să tractez cu ele.«

»Ah asta-i altceva. Bine că mi-ai spus lucrul acesta. Atunci mă voi nizuți se găsec pe altcineva căruia îi pot încredința liniștit pasările mele favorite.«

Și în fine Ornis îmi dete pace pentru că nu mă pricepeam la tratamentul pasărilor.

Și acuma întreb, de ce își țin mulți oameni copii?

Bunului Ornis, îi era boala tatălui meu foarte indiferent... afacerile mele urgente... boala copiilor mei, greutățile cu cari mă luptam. Nimic nu luă în considerare... până în momentul când îi spusei că nu mă pricep la pasări!

Aceasta era o cauză! După declarația aceasta își retrase propunerea!

N'am idee de pasări! O! Să lase să tractez eu cu canarii lui ca cu ciorile, și cu cucuavele ca cu curcanii? Să lase el frumosul talent al Liviei în mâinile mele neprecepte, chiar acuma când prin cântat și prin clocit aveă nevoie de mai multă grije? Sau să lase ca urechile gingașe ale turturelelor să fie supărate prin melodiile vulgare ale stigletului? Sau ca din nepriepere să dau cumva cu mâinile mele neîndemânate stomacului delicat al mierlei rămășițele dela dejunul casuarilor și al struților? Nu, și încă odată nu! Să nu aibă omul minte pentru pasări?

Atunci nu eram demn, să le grijesc și să le hrănesc!

Așa vorbi Ornis.

Și acuma mai întreb încă odată: de ce țin așa mulți oameni copii?

Și dacă socotesc apoi că numărul copiilor pe pământ este aproximativ șase sute de milioane... Și că acești copii sunt ținuti de vre-o trei până la patru milioane de oameni, cari cei mai mulți n'au minte pentru... pasări...

Ah, atunci trebue să deshid fereastră, pentru ca nu cumva să căpăt o dispoziție ca biata mierlă după dejunul acela nepotrivit.

Economie.

Arad, 4 Iulie 1906.

Pentru vânzătorii de bucate (cereale).

Atragem luarea aminte a tuturor economilor noștri doritori de a vinde bucate (ovăs, grâu și săcară), că cu începere din 1 Septembrie n. c. magazinele militare de alimentare (Militäverpflegsmagazin) cumpără ovăs, grâu și săcară deadreptul dela economi, cărora le plătește îndată prețul. Prin acest lucru încetează perderile, ce le au economii singuratici, cari vând bucatele comercianților de cereale.

La magazinele de alimentare militare se fac cumpărări în fiecare zi de târg de săptămână și anume la magazinul din Sibiu (Ulița Dumbrăvei, »Jungenwaldstrasse«) dela ora 6 dimineața, iar în ziua de dinainte (presara) a târgului de săptămână, cumpărarea se face între ora 1—3 d. a. Ovăs, grâu și săcară se cumpără în cvantități (cătățimi) dela cel puțin 100 kilograme de soiu. Grâu se cumpără numai la magazinul militar din Sibiu. Bucatele de vândut trebuie să fie curățite bine, grâul îndeosebi să fie trecut prin trier, dacă în el se găesc boane sparte, neghină, mazărice etc. Cerealele (bucatele) necurățite nu se primesc la magazinele militare.

Ovăsul trebuie să aibă o greutate de cel puțin 41, grâul de 73 și săcară de 69 kilograme la hectolitr. Dacă însă săcară e mai grea decât de 72 kilograme, grâul mai greu decât de 76 kilograme la hectolitr, se plătește un plus (mai mult) de 15 fileri peste prețul normal acordat, după fiecare măjă metrică. E cu folos deci, ca grâul și săcară să fie trecută prin trier. În 100 kilograme ovăs nu pot fi mai multe decât trei kgr. și jumătate alte semințe ori necurățenii, la grâu și săcară nu mai multe decât 2 kilograme și jumătate la mazărice. Petricele sau pământ în mod izolat și să nu treacă peste 200 de deca greutate lor la o măjă metrică.

Semințe vătămătoare, cari se țin de necurățenii tolerate, cum e: neghina din săcară, nebunelele, ciuma fetei, cocoșelul, floarea domnească, criciul etc., să fie reprezentate în cantitate cât se poate de mică, iar usturoiu sălbatic, ori grăunțe bolnave să nu se afle de loc, ori numai ca exemplare singuraticе.

Coarnele de săcară se pot scoate din săcară numai în urma ciuruitului cu îngrijire și a trecerii săcării prin trier. Dar e cu folos dacă economul scoate și cu mâna din săcară coarnele de săcară, fiindcă pentru semințe din această buruiană veninoasă plătesc farmaciștii (apotecarii) și droguștii câte 2 coroane de kg.

Lucru potrivit ar fi să se întovărășescă ma mulți economi din câte o comună și să-și cumpere câte un trier, de oare-ce magazinele plătesc pentru marfa curată 10% mai mult decum e prețul în piață. Intovărășirea este bună și pentru faptul, că eco-

nomii din câte un sat îndepărtat de magazinul de alimentare, se adună sub conducerea preotului, a învățătorului s'au a unei alte persoane mai umblate în ale scrisului, și se sfătuesc asupra cantității (cătățimei) bucatelor de vândut, asupra prețului și a felului de transport (dusului la magazin a cerealelor), lucruri pe cari și le ia în scris conducătorul economilor întovărășiți și el apoi mijlocește vânzarea.

Dacă ni-se vor trimite și nouă, comitetului Reuniunii agricole, aceste date, bucuros vom întreveni la conducătorii magazinelor militare în scopul vinderei respective cumpărării cerealelor.

Ne adresăm deci cătră toți cărturarii noștri de pretutindenea cu frățesca rugare se ia amână această afacere de mare interes pentru economi și să ni-se adreseze și nouă cu toată încrederea.

Sibiu, 15 Iunie n. 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Panteleon Lucaș, prezident.

Vic. Tordășianu, secretar.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 3 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7.71 — 7.72
Secară pe Octomvrie	6.49 — 6.50
Orz pe Octomvrie	6.57 — 6.58
Cucuruz pe Iulie	6.25 — 6.26
Cucuruz pe 1907	5.60 — 5.61
Grâu pe Aprilie 1907	7.98 — 8.—

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.68 — 7.69
Secară pe Octomvrie	6.49 — 6.50
Ovăs pe Octomvrie	6.50 — 6.51
Cucuruz pe Iulie	6.24 — 6.25
Cucuruz pe 1907	5.60 — 5.61
Grâu pe Aprilie 1907	7.97 — 7.98

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15.00—15.20
" 79—100 "	
Secară: 100 "	11.60—11.70
Orz: 100 "	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 kgr.	15.10—14.20
Ovăs cernut 100 kgr.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100 "	13.00—13.10
" vechiu 100 kgr.	

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
" " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " mic	" 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 116—118 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 123—125 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Glöckner József

Spălătorie chimică și atelier de
o o o vâpsit de haine. o o oo
Seghedin, strada Iskola n-rul 27.
Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de
haine pentru femei, bărbați și copii,
oo o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efectuează
punctual și prompt.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce suferă de acest morbo

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »spiritul de păr PETROLIN«, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedică căderea părului, și ori ce alt morbo de cap și în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirit adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricăcioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică Koráni și Wachsmann, Szabadka.

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toalete alui Hegedüs Gyula.

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifol. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-restagyár.

Numărul Telefonului 91

Inainte

le a cumpăra cafea,
vă rog faceți o probă de cumpărare de
cafeaua prăgită de Palermo

e atât pentru cafeaua cu lapte, precum și
pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină,
ustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare
pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte
pornică și bogată. In toată săptămâna pră-
ire proaspătă de două-ori; împachetare de
1/4 și 1/2 klgr. se poate căpăta exclusiv
la băcănia lui

Dürr Gusztáv
ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.
Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet
provăzut cu numele firmei mele și cu
sigilul meu de cusutor.

INTEMEIAT LA 1850.

P I A N E

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se
ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în
forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folo-
site dela 200 cor. începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 cor. Toemirea pi-
anelor în provincie și în loc o îndeplinesc prin
adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare
In care se găsesc opuri literare în limba maghia-
ră, germană și franceză în cel mai mare schimb.
Prețul de cetit pe lună 1 cor., iar după volum
8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF
ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

Cine vrea să cumpere
ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum
în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se căș-
tigate în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-
tér nr. 2.

S lănină, unsoare
și tot felul de articole
depecărnătorie
pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate căpăta zinic în băcănia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare
următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5 „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5 „
„Școlarul declamator“	0.50 „
„Stropl de roană“	1.— „
„Anr“ Const. Hodoș	1.50 „
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30 „
„Amicul Poporului“ T.Vuculescu.	1— 10 „

PRIMĂRIA ORAȘULUI BUCUREȘTI.
DIRECȚIUNEA COMPTABILITĂȚII.

PUBLICAȚIUNE.

In virtutea autorizației date prin legea pro-
mulgată la 5 Iunie 1906, cu decretul Regal Nro
2366.

PRIMĂRIA CAPITALEI

denunță prin prezentul avis și chiamă la plată
prin anticipare pe

ziua de 1 Noemvre 1906

toate obligațiunile Imprumutului Comunal de lei
16.000,000 5% din anul 1884, a cărui dobândă,
prin legea din 8 Maiu 1895, a fost redusă la
4 1/2 %.

Această denunțare cuprinde: 11,212 obligațiuni
à 500 lei și 2,240 à 2,500 lei, în valoare totală
de lei 11.206,000, aflate în circulațiune din Impru-
mutul menționat mai sus.

Obligațiunile chemate la plata anticipată vor
înceta de a mai purta dobândă dela 1 Nov. 1906.

Capitalul acestor obligațiuni se va plăti cu 500
și 2,500 lei, după valoarea nominală a obligațiuni-
lor, în București: la Banca Națională a Româ-
niei și în Germania cu 400 și 2,000 mărci, după
valoarea lor nominală la următoarele bănci: în
Berlin: la Direction der Disconto-Gesellschaft și
la Casa de Bancă S.-Bleichroeder, iar la Frank-
fort pe Main: la Sucursala Direcțiunei der Disconto-
Gesellschaft din acel oraș.

Primar M. G. Cantacuzino.

Director C. Mihăiescu.

PROSPECT.

IMPRUMUTUL ORAȘULUI BUCUREȘTI
de lei 26.000,000

valoare nominală în obligațiuni 4%
din anul 1906.

In virtutea legii din 5 Iunie 1906, Comuna Bu-
curești emite un împrumut în valoare nominală
de 26.000,000 în obligațiuni 4%. Acest împrumut
este destinat la facerea de diferite lucrări de edi-
litate precum și la plata prin anticipare a restu-
lui obligațiunilor Comunei București 5% rămase
în circulațiune, emise în anul 1884, a căror do-
bândă, prin legea din 8 Maiu 1895, a fost redusă
la 4 1/2 %, precum și a restului împrumutului con-
tractat la Casa de depuneri în anul 1899 cu do-
bândă de 5 1/2 % pe an, cari ambele represintau
la 31 Martie 1906 o datorie de lei 12.001,335
bani 65.

Imprumutul este garantat cu partea disponibilă
din veniturile comunale care nu este afectată la
alte împrumuturi și cu privilegiu înaintea oricărei
alte cheltueli.

Obligațiunile acestui împrumut sunt clasate prin-
tre fondarile publice române admise de Banca
Națională a României și de Casa de Depuneri,
Consemnațiuni și Economie la toate operațiunile
autorisate prin legile și statutele acestor institu-
țiuni.

Noile titluri sunt scutite de ori-ce impozit pre-
sente și viitor.

Plata cupoanelor și a titlurilor eșite la sorți se
va face la 1 Maiu și 1 Noemvre ale fiecărui an
la București la Casa Comunală și la Banca Na-
țională a României, iar în alte orașe la Sucur-
salele și Agențele Băncei Naționale.

Amortisarea acestor obligațiuni se va face al
pari în 100 semestre prin trageri la sorți, din

șasă în șasă luni, cari vor avea loc la 1 Martie
și la 1 Septemvre ale fiecărui an.

Prima tragere se va face la 1 Martie 1907.

Numerile eșite la sorți se vor publica prin *Mo-
nitorul Comunal, Monitorul Oficial* și alte ziare.
București, Iunie 1906.

Primar M. G. Cantacuzino.

Condițiuni de subscriere.

In baza prospectului de mai sus Banca Națio-
nală a României oferă în subscriere publică lei
26.000,000 aur valoare nominală în obligațiuni
4% ale Orașului București din 1906.

Subscripțiunea se va face contra numărar și
contra Obligațiuni Comonale din 1884 convertite
în 4 1/2 % în anul 1895 și chemate la plată prin
anticipare.

Subscrierea va avea loc în ziua de

26 Iunie 1906

Prețul emisiunii este fixat la 88 lei pentru suta
de lei capital nominal, plus dobândă de la 1 Maiu
până la data versămintelor.

Posesorii de obligațiuni 4 1/2 % din 1895 vor
putea subscrie la acest împrumut cu obligațiunile
lor presintând aceste titluri în București la Banca
Națională a României și în cele alte orașe, la
Sucursalele și Agențele ei, chiar dela data apari-
țiunei acestei publicări până în ziua de 26 ca
rent inclusiv.

Obligațiunile 4 1/2 % trebuie să aibă toate cu-
poanele lor neexigibile.

Subscriitorii în numărar vor depune în momen-
tul subscrierii o cautiune de 5% din suma sub-
scrișă în bani sau efecte publice admise de Bancă
ca gagi pentru împrumuturi, după cursul zilei.

Subscrierile în obligațiuni 4 1/2 % ale Comunei
București din 1895 și subscrierile până la 15,000
lei sunt ireductibile.

Indată după închiderea subscrierii, Banca va
face repartițiunea anunțând-o prin publicări.

Versămintele la sumele atribuite se vor face
în modul următor:

25%	indată după repartiție,
15%	la 15 Iulie
20%	la 15 August
20%	la 15 Septemvre
20%	la 15 Octomvre.

Contra acestor versăminte subscriitorii vor
primi titluri provisorii de noi obligațiuni ale Co-
munei București 4% din 1906 pe deplin liberate
cari se vor preschimba în titluri definitive.

Epoca preschimbării titlurilor provisorii în titluri
definitive se va anunța prin publicări speciale.

Subscriitorii în titluri de 4 1/2 % vor primi în
plus în numărar 1 leu 25 bani pentru fiecare obli-
gațiune de 500 lei și 6 lei 25 bani pentru fiecare
obligațiune de 2500 lei represintând diferența de
dobândă între 4 1/2 % și 4% pe timpul dela 1 Maiu
1906 până la 1 Noemvre 1906.

Sumele ce nu se vor putea remite subscriito-
rilor cu titluri de 4 1/2 % în noi obligațiuni de
4%, se vor plăti în numărar.

Cautiunea de 5% nu vor fi liberată decât după
efectuarea tuturor versămintelor.

In cas când subscriitorul nu va efectua versă-
mintele la timp, Banca Națională este în drept a
vinde imediat, fără somațiune, punere în întâr-
ziere sau altă formalitate judecătorească, cautiune
sau titlurile atribuite spre a se acoperi de
toate pagubele provenite din neefectuarea la timp
a acestor versăminte.

București, Iunie 1906.

Banca Națională a României.

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china al farmacistului
Rozsnyay
Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătasoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă
în stare veritabilă, la spîțaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad

Szabadság-tér.

Cel mai bun

prav pentru insecte

pentru nimicirea purecelor, stălnițelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliiilor, efectul deja după o zi întrece pe cel al naphtalinului.

Jumătate kígr. 50 fileri.
Un kígr. 1 cor.

Se poate căpăta

— în Arad și jur —

numai la drugheria și parfumeria

Vojtek és Weisz

ARAD

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și o stofă
pentru haine mtrul **33** cr.

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65** cr.

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95** cr.

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreaga comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public en stimă

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Unde se adună Românii?

La hotelul „Vulturul negru“

din strada Boczkó (spre calea Cetății)

care e aranjat din nou în modul cel mai modern,
cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al
inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului
»Vulturul negru« al lui Pașca.

Unde poți căpăta bere veri-
tabilă de — Schwechat?

In restaurantul »Vulurul
negru« al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele
mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul »Vulturul
negru« o o o o o o o o

Unde poți căpăta, în Arad,
cele mai bine gătite mâncări?

Tot la »Vulturul negru«, la
restaurantul lui Ign. Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă
cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente
se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!

Edificat
la
1888.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane

Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.**Auritori ce se poate spăla** pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșetări de sculpture, de palate, hotelurile și cafenele.**Aranjament pentru biserici,** precum infrumșetări de altare, anvoane, bapstisterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onorată public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

dela 1 August

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum **din Andrassy-tér 22**

în Szabadság-tér nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onorată public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunariilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10-70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de intabulare, convertez datoriile de interese mari.

— Rezolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiş, Gyula, Ciaba.

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.
(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B. Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

VARGA SÁNDOR

◆◆◆ ATELIER DE SCULPTOR ◆◆◆

Szeged, Tisza Lajos-körút 79

Primesc spre efectuare: decorări de edificii, frontispiciu, plafoane teracotte din gips, decorări din cement și beton în ori-ce stil, în execuție corectă; tot astfel statue după portrete sau după natură în execuție artistică pe lângă prețuri moderate.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA ÎN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

G. P. PANTELIC in SEMLIN
(ZIMONY)

FIRMA FONDATA ÎN 1854.

FIRMA FOND. ÎN 1854.

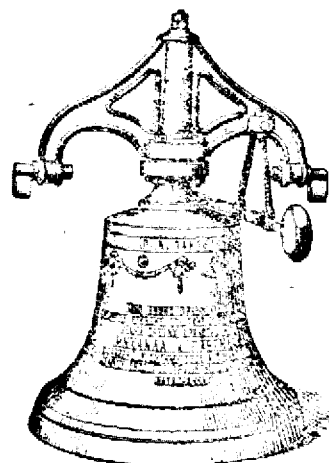
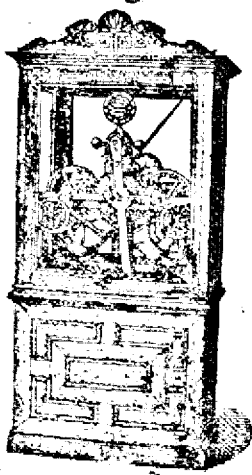
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonie, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercetat expoziția universală din Paris din 1900 cu scop de studiu.

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: *Andrássy-tér*
: : : No. 13.

Palatul minoriților. No. telefon 882.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF
A R A DAtelier: *Bathyány-u.*
: : : No. 23.

Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă!Pe teren gazopiric
cel mai bun succes
l-a avut până acum**lampa mercediană**

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20” și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafeگیوں, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efectueșc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

In pretuita atentiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-arhitect

A R A D, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincă care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grânare precum și transformarea edificilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de apse.

Sirupul carpatian
pentru pept
al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra sîngelui și formărei oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițaria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

Berger Gyula — farmacia
„la Sta Elisabeta” —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pișturilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 filerl.**Pudră »Sf. Elisabeta« (roza)** articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 filerl.**Apa de dinți »Sf. Elisabeta«** recomandabil în special celor cu dinți răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fil.**Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta«** Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.**Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta«** Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.**Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta«** Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.**Alifie pentru păr.** Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.**Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta«** contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 80 filerl.**Eter pentru bătături.** Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătucire a pielii, ori bătături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătături. — O sticlă 70 filerl.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Molnár Antal

— măsar —

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserici și alte edificii publice.

Comandele se efectueșc prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —